

venske kmetijske zveze, oziroma Jugoslov. kluba stavili primerne predloge v svrhu zaščite malih domačih čortnikov ter skrbeli za to, da se v naprej izločijo vse neumestne šikane. — Podjetniki vseh strok, katerim so okrajna glavarstva predpisala previsoke kazni, naj ne zamudijo pravočasno vložiti dobro utemeljeno prošnjo ali priziv na upravno oblas. II inštanca v Sloveniji, katera jim sme naložena kazen primerno znižati, v izvanrednem slučaju tudi povsem odpustiti.

Naš shod pri Sv. Lenartu v Slov. gor.

Po Puceljovem shodu (ob 2. uri popoldne) se je vršil v posojilniški dvorani lepo uspeli shod somišljenikov SLS. Može in mladeniči, ki so vztrajali od pol 9. do pol 2. ure popoldan v borbi na shodu ministra Pucija, se niso vstrašili zadnje žrtve: več stotin se jih je udeležilo našega zborovanja. To je bil cvet in dika Slovenskih gor. Shodu je predsedoval naš stari in obče spoštovani somišljenik župan g. Šuman iz Setarove. Nato je poslanec g. Žebot v enournem, stvarnem in mestoma burno odobranem govoru razkrival krivice, ki se godijo našemu ljudstvu pod sedanjo vladno. V nazornih izvajanjih se je dotaknil najbolj perečih vprašanj sedanje politične dobe. Sklepoma je zahteval nemudni razpis novih volitev, ki bodo razbistrile nejasni in zamotan položaj. Kot drugi govornik je nastopil g. Gungl iz Jarenine. Pozval je navzoče v boj proti lazi-prijateljem slovenskega ljudstva t. j. proti Samostojni in posebno priporočil agitacijo za dobro časopisje. Ob koncu je prečital g. dr. Vebale naslednjo resolucijo:

Proti sedanji vladi. — Nezaupnica ministru Puciju. — Zaupanje dr. Korošcu. — Zahtevamo enake pravice, revizijo ustave, avtonomijo, nerazdeljeno Slovenijo in nove volitve.

1. Zborovalci, zbrani na shodu SLS pri Sv. Lenartu slovesno protestiramo proti sedanjemu krivičnemu vladnemu sistemu, ki tira naš narod v gospodarsko pogubo.

2. Izražamo soglasno nezaupnico ministru Puciju in mu odrečemo pravico, imenovati se zastopnika slovenskega kmeta.

3. Zahvaljujemo se Jugoslovanskemu klubu, osobito načelniku dr. Korošču ter narodnim poslancema Roškarju in Žebotu za njih požrtvovalno in neustrašeno delovanje za blagor države ter našega kmetkega in delavskega ljudstva. Izrekamo jim neomajeno zaupanje.

4. Zahtevamo izenačenje vseh davčnih bremen v celi državi po načelu plemenske enakopravnosti in socialne pravičnosti.

5. Zahtevamo revizijo ustave in avtonomijo nerazdeljene Slovenije.

6. Zahtevamo, da sedanja vlada takoj odstopi, ker nima zaslonbe ljudstva in da se nemudoma razpišejo volitve v narodno skupščino.

Tudi samostojneži glasovali proti Puciju.

Celi zbor, tudi navzoči samostojneži so glasovali za vse resolucije. Posebno so zborovalci z burnimi klici glasovali za nezaupnico ministru Puciju. Tako je ljudstvo storilo svoje, obsodilo ne samo Pucija, ampak celo pogubeno Samostojno.

Železna vstrajnost naših mož.

Zborovanje je bilo iskreno, živahno, nič prisiljenega. Vstrajni so naši Slovenjorajci. Mnogi so šli zjutraj že ob 4. uri od doma, in so vztrajali od pol 9. do pol 2. ure na Puceljevem in potem še do pol 4. ure na našem shodu. Pohvalno moramo omeniti poleg vseh drugih slovenjgoriških župnij Negovo. Naš zvesti veteran in borilec za krščansko stvar, bivši načelnik okr. zastopa gornjeradganskega g. Anton Trstenjak je pripeljal iz Ivanj pri Radgoni četo krepkih mož in mladeničev. Slava, trikrat slava zavednosti naših ljudi.

Ob koncu shoda je naš poslanec sprejemal pritožbe volilcev in je odgovarjal na mnoga vprašanja.

Bratovska objuba.

Ko je osiveli predsednik g. Šuman z iskrenimi besedami zaključil res lepo naše zborovanje, so si naši možje segli v roke in obljubili, da bo vsak v svojem delokrogu deloval za prosep naše stranke.

Nesramno izžemanje slov. kmetov.

Glasom ces. naredbes z dne 9. 8. 1915, drž. zak. št. 234, je bilo potrebno dati vsako kupno pogodbo in druge pogodbe o odtujitvi lastnine, ki se ni vršila le med najbližjimi sorodniki, odobriti po takozvani zemljiško-prometni komisiji; navedena naredba je bila izdana, da bi brezvestni prekupčevalci kmetijskih zemljišč ne kupovali in za masne dobičke zopet prodajali; pripomniti pa moramo takoj, da ta naredba ni veljala za mestne hiše in je bila tedaj mešanom tozadevno odprta široka pot do verižništva.

Vojne je že davno konec, navedena naredba pa obstaja še vedno dalje, seveda samo v naši Sloveniji. Kakšen pomen ima danes še ta odredba? Kakor mi je znano, v našem sodnem okraju cel čas vojne in še do danes ni bila zavrnjena niti ena taka prošnja za prenos lastnine, dobiček od tega nepotravnega dela imajo le odvetniške in druge pisarne, ker je vpoštevati, da stane taka malenkostna prošnja, ki obsega le nekaj vrst, enako drugim zemljiškoknjižnim prošnjam šestokrat po več tisočev kron.

Prošimo naše kmetijske poslance, da posredujejo za takojšnjo odpravo te danes docela nesmiselne naredbes in prihranijo s tem tudi zemljiškoprometnim komisijam nepotrebno in zastojno delo.

Politični ogled.

Kraljevina SHS.

Ker so zavzela divjaštva „jugoslovanskih“ fašistov v Dalmaociji vedno večji obseg,

Lavantinski knezoškof dr. Mihael Napotnik +

Dne 23. marca 1922 ob četrta na 2. uri popoldne je bil po petmesečni mučni bolezni od Gospoda poklican na večno plačilo premilosrdni naš knezoškof lavantinski.

Mladost umrlega knezoškofa.

Blagopokojni vladika se je narodil dne 20. septembra 1850 na Tepanjskem vrhu pri Konjicah kot sin bogaboječih slovenskih kmetijskih staršev.

Zivahni in nadarjeni mladenič je obiskoval ljudsko šolo v Konjicah, nakar so ga starši poslali v latinske šole v Celje, kjer je bil v vseh razredih prvi odličnjak.

Rajni kot duhovnik.

Po dovršenih gimnazijskih študijah je stopil v bogoslovje in bil dne 25. julija leta 1875 v Mariboru posvečen za duhovnika. Za časa okupacije Bosne in Hercegovine leta 1877—1878 je bil poklican v vojaške kot vojaški duhovnik. Ko se je vrnil nazaj v škofijo, je z vso vnemo nastopil dušnopastirsko službo. Pod škofom dr. Maksimilijanom je bil dvorni kaplan, toda le kratko časa, kajti poklican je bil na Dunaj kot dvorni kaplan. Nekoliko pozneje je postal rektor Avgustineja (bogoslovne visoke šole) na Dunaju.

Kot knezoškof lavantinski.

Komaj 39 let star, je bil dne 27. septembra 1889 imenovan za knezoškofa lavantinskega. V vrsti mariborskih škofov je bil 3., v vrsti lavantinskih škofov pa 54. Ko je postal škof, je posvetil vse svoje pisateljske sile in v svojo delavnost cerkveni smeri in v blagor duš svojih škofljanov. Neumorna delavnost in gorečnost za čast božjo je bila značilna poteza našega rajnega cerkvenega kneza. Skoro vsako svojih 221 župnij je v teku 33 letnega škofovanja obiskal po petkrat. Kot škof ni bil kot izboren govornik na slovesu samo v svoji vladikovini, ampak tudi daleč na okrog. Komur njegovih škofljanov niso znane njegove krasne pridige in slavnostni govori ob raznih cerkvenih slovesnostih, kot birmah, posvečevanju cerkev itd.? Kot slavnostnega govornika ga je slavil Dunaj, ob priliki evharističnega kongresa leta 1912. ga je občudoval Solnograd, ob priliki mednarodnega marijanskega kongresa leta 1910, Ljubljana, ob priliki katoliškega shoda itd. Za umetniško gradnjo in prenovljenje cerkev je zastavil vse svoje moči in je tudi sam prispeval z bogatimi darovi. Za dobo svojega pastirovanja je posvetil okrog 30 deloma novih, deloma prenovljenih cerkev. Komur niso znane krasne cerkve: v Vojniku, v Čadramu, na Teharjih, na Vidmu, v St. Pavlu, v Zalcu, na Dolu, v Cirkovcah itd., zlasti pa čudovito lepa bazilika Matere Milosti v Mariboru, lurska cerkev v Rajhenburgu? Rajni je v težkih in burnih časih svetovne vojske, za časa preobrata do zadnjega svojega zdihljaja vodil požrtvovalno in spretno svojo obširno vladikovino. S prepričevalno besedo je svoje v bedi se nahajajoče škofljane bodril k neomajenemu zaupanju v božjo pomoč in boljšo bodočnost. Bil je velik zaščitnik in podpiratelj revežev. Pomagal je revežem kjerkoli in kakorkoli je mogel. Za naše bedne Haložane je izposloval velik papežev dar.

Blagopokojnik kot pisatelj.

O gorečnosti in delavnosti rajnega pričajo številni njegovi spisi. Že v svoji mladosti je mnogo pisal. Kot sin kmetijskih staršev je obelodanil že leta 1873 prvi svoj narodno-gospodarski spis v mariborskem „Vestniku“ pod naslovom: „Kmetijstvo, kot podlaga izobrazbe“. V „Slovenskem Gospodarju“ je v letih 1879—1883 objavil svoje „Potopisne črtice z juga“. Leta 1884 je izdal knjižico: „Kratek pregled bosanskega slovstva“. Ko je pa postal škof, je posetil vse svoje pisateljske zmožnosti cerkvenim zadevam. Samo slovenskih knjig in spisov je izdal nad 25, vseh skupaj pa nad 100. Omenimo samo nekatere najvažnejše cerkveno-zgodovinske knjige kot: „Sv. Pavel, apostol sveta in učitelj narodov“, „Sv. Viktorin, prvi ptujski škof in mučenik“, „Bazilika Matere

Milosti v Mariboru“, „Imenopis konjiške nadžupnije“ itd. Večino njegovih spisov pa obsegajo njegovi prelepi pastirski listi.

Blagopokojnikova odlikovanja.

Rajni knezoškof je bil papežev hišni prelat in prisednik prestola, rimski grof, po najvišjih prejšnjih odlikovanjih je bil še le pred tedni, ko je še bil težko bolan, odlikovan z redom sv. Save I. stopnje, bil je častni član in pokrovitelj mnogih pobožnih družb in dobroteljskih društev, častni občan občin Bezina, Konjice okolica, Tepanje, Sv. Peter v Sav. dolini itd.

Zadnji dnevi našega nadpastirja.

V mesecu septembru lanskega leta je naš nadpastir obolel na črevesnem raku. Za to bolezen ni zdravniške pomoči. Od tistega časa je še sicer delal za svojo vladikovino, zajedno se je tudi pripravljaj na smrt. Ob priliki, ko je bil slovesno spreviden s svetotajstvi, je v prelepih besedah navduševal duhovnike in vernike, da naj ostanejo neomajeno zvesti večnim resnicam sv. katoliške Cerkve. Odkrito je prosil odpuščenja duhovnike, ako bi bil katerega kedaj razžalil, vse odpuščal tudi sam iz srca. Telesne moči so ga vidno zapuščale, kajti uživati ni mogel skoro prav ničesar. Strahovita bolezen ga je popolnoma spreminila tako, da bi ga zadnje dni ne mogel nihče več spoznati, čeprav je bil prav krepke narave, bila ga je dobesedno sama kost in koža. Tolažbe je v svojem trpljenju iskal le v Bogu. Z angelsko potrpežljivostjo je iz ljubezni do Zveličarja prenašal mukepolno trpljenje v bolezni.

Na mrtvaškem odru.

Truplo blagopokojnega našega nadpastirja so v noči od 23. na 29. marca položili na mrtvaški oder v škofijski palači. Velika obednica, kjer se nahaja mrtvaški oder, je preoblečena v črno sukno. Na sredini dvorane je kovinasta krsta, v katero je položeno truplo, oblečeno v škofovski obleko. Na visokih svečnikih gori na desni in levi strani po 15 sveč. Ti svečniki so med zelenjem prav lepo porazdeljeni. Vsa dvorana je prav okusno okrašena z lavorom. Nad mrtlično glavo je ena palma. Pogled na z lavorovimi piramidami okrašeno dvorano je veličastno-turoben. V škofovi kapelici, ki se nahaja tik dvorane, bodo služili sv. maše z aduščnice številni škofje, ki se bodo udeležili pogreba. Na tem mestu bodi še tudi pohvalno omenjeno, da sta mestni pogrebni zavod, kakor tudi cvetličar Cvilek storila vse, da dostojanstvu pokojnika primerno, veličastno okrasita žalno dvorano.

Pogreb pokojnega vladike.

Pogreb našega blagopokojnega vladike se vrši v ponedeljek, 3. aprila ob 8. uri zjutraj od škofijske palače na Slomškovem trgu št. 19. Truplo se bo slovesno blagoslovilo in preneslo v stolnico, kjer bodo opravljene mrtvaške molitve. Okrog 10. ure se začne slovesna sv. maša-zaduščnica, za tem bo pridiga, nato pa spreved v baziliko Matere Milosti pri frančiškanih.

Cerkveni pogrebni govor bo imel v stolnici ljubljanski knezoškof dr. Anton Bonaventura Jeglič, ki bo vodil tudi pogreb.

Testament rajnega škofa.

Za vse dobro in plemenito vneti blagopokojnik je tudi temu primerno razdelil svoje premoženje v res plemenite namene. Za reveže so namenjene velike svote. Glavni dedič je pa mariborsko Dijaško semenišče, v katerega se sprejemajo in v njem vzgajajo revni dijaki, da se posvetijo duhovskemu stanu. Tudi se je spomnil raznih katoliških društev v Mariboru, katerim je sporočil svojo hišo v Mariboru. V tej hiši bi naj imela ta društva svoj dom — svoje zavetišče.

je narodni poslanec dr. Anton Korosec stavil na ministra notranjih zadev obširno interpelacijo. G. dr. Korosec navaja med drugim, da so nacionalisti (vročerkvini, narodno navdušeni petelini) na padli v Splitu podpredsednika Hrvatske ljudske stranke Stanko Baniča ter dva uradnika Zadruga gospodarske banke. Ko je Banič padel na tla, so fašisti hodili po njem. Dobil je težke poškodbe. Oblasti ne nastopajo proti fašistom, vsled česar se raste središnjim pogum v vedno večji meri. Dr. Korosec zahteva, da naj vlada nemudoma pobije gibanje jugofašistov, sicer bi bilo ljudstvo navezano na samopomoč. Ljudstvo, ki ne pripada organizaciji fašistov, naj se oboroži.

Muslimani se že zopet kujajo. — Dne 27. t. m. je prišlo v zbornici do nemilega razkola med obema skupinama muslimanskimi poslanci. Na dnevnem redu je bil zakonski načrt o samoupravi oblasti in okrožij. Proti so govorili v imenu svojih skupin poslanci: Brodar (Jugoslov. klub), Pejović (republikanec) in Kisić (socijal. demokrat). Nato je prečital odvojeno izjavo muslimanskih poslancev Salih Baljić (pripadnik dr. Spahove avtonomistične skupine), Govornik je izjavil, da je muslimanska organizacija dobila zaupanje naroda samo radi tega, ker je zagovarjala avtonomistične stališče. Ta točka pa je bila v klubu muslimanskih poslancev odložena za kasneje, ker je bilo jasno, da ostala večina ne popušta od centralizma. Muslimanski poslanci so bili uverjeni, da bo vidovdanska ustava državo utrdila na zunanji in notranji, ali pričakovanja centralistov se niso izpolnila. Notranje razmere v državi SHS so vsak dan slabše. Nesoglasja med Srbi, Hrvati in Slovenci so vsak dan večja. Kdo je temu kriv? Nihče drugi kot oni, ki so zagovarjali centralistično ureditev države. Govornik je končal: Zakon, ki ga vlada predlaga, bo izzval nove nemire in poslabšal položaj. Izhod iz sedanjega položaja je edino sporazum med vsemi tremi plemeni. Sedanje pokrajine naj ostanejo, država pa se naj ne uredi samo po željah srbskega, temveč tudi hrvatskega in slovenskega naroda. (Ploskanje na desnici.) Muslimani so glasovali za ustavo, ker je z ustavo prišla doba zakonitosti in ker so bili muslimani dve leti izven zakona. Dajte sporazum s Hrvati in s Slovenci!, to je klic treznih muslimanov ob 12. uri. 11 poslancev broječa skupina dr. Spah je glasovala proti vladnemu predlogu.

Muslimanska ministra Omerović in Vilović sta vsled razkola v poslanskem klubu naznanila svoj odstop. Muslimanski poslanci: Dr. Spaho (avtonomist), Salih Baljić, Ajanović, Alić, Hamid Kurbegović, Kapetanović, Milković, Pazderna in Mašić bodo najbrže vstopili v Hrvatski blok. Centralističnejši dozdevno svoje dosedanje najboljše sotrudišče v tabor kulturno mislečih nasprotnikov belgrajskih porodičarjev. Vsekakor je nastop avtonomističnih muslimanov vreden velike pozornosti.

Francози in mali narodi.

Pred kratkom so na konferenci finančnih strokovnjakov zastopali Francozi načelo, da lahko dobi država male antante samo tedaj posojilo, ako se podvržejo popolnoma nadzorstvu upnikov v vseh finančnih in gospodarskih zadevah. Država, ki išče posojilo, bi morala pred svojim parlamentom določiti in tudi takoj začeti razne finančne in gospodarske spremembe, posebna komisija veseli bi se pa prepričala, če so ti ukrepi dobri, in šele v slučaju, da je vse v redu, bi mala država lahko dobila posojilo. Komisija upnikov bi pa ostala v državi ter nadzorovala uporabo posojila. Na ta način bi velike države male seveda popolnoma podjarmile in o samostojnosti malih držav v kateremkoli oziru ne bi moglo biti niti govora. — S takimi naklami se bavi francoska politika, vlada pa prav rada zatruje, kako se nje vsi mali narodi za upljivo oklepajo. To so Francozi povdarjali tudi sedaj, ko se z Angleži še vedno prekeja glede smernice genovske konference. Angleži niso popustljivi samo napram Rusiji, temveč tudi napram Nemčiji. Francozi bi pa radi Rusijo izmzgavali, in tudi Nemčijo kolikor se le da potlačili. Zadnja francoska nota Angležem pravi, da se proti Nemčiji popusti lahko samo nekoliko v trgovskem, a drugače gja v nobenem pravcu. — Francoska nasilna in grabežljiva politika preseda že vsem treznim državljanom in angleški ministrski predsednik je izjavil, da je Anglija pripravljena tudi sama priznati Rusijo če bi Francozi ovirali in nasprotovali temu na genovski konferenci. Ta mir, pri katerem so imeli francoski politiki tako važno besedo, je „oborožen“ mir in ne more dolgo ostati — niti na videz. Tudi mali narodi se bodo otresli svojih spon.

Rusija.

Ruski delegati genovske konference tako dolgo ne gredo v Italijo, dokler jim italijanska vlada ne da jamstva za popolno varnost. Rusija dobro pozna italijanske fašiste in noče, da bi se njeni delegati s temi divjaki od bližje seznanili. Krasin, sovjetski komisar in delegat, je izjavil, da Rusija nikakor ne misli na svobodno trgovino, kakor si jo na zapadu predstavljajo Sovjetska vlada noče odpreti vrat raznim političnim špekulantom in obdržala bo nadzorstvo nad vso trgovino in vsimi zvezami, dokler bodo kmetje in delavci na vladi. — Trocki je izjavil dopisnikom — nemških listov, da nosijo krivdo današnje gospodarske nesreče v Rusiji beli gardisti-caristi in pa

antantne vlade, ki so jih podpirale. Kraje ob Volgi so največ pustili češki legionarji.

Orientalna konferenca.

V Parizu je dne 26. t. m. zaključila posebna konferenca antante svoje delo in razprave o orientalskih narodih in državah. Konferenca je odločila, da ostane Carigrad glavno mesto Turške, Grki naj izpraznijo Malo Azijo, morske luke pridejo pod nadzorstvo zaveznikov, gospodarska neodvisnost Turške se mora upoštevati, Grki naj bi dobili polotok Galipoli in ko se vse to uredi, bi zavezniške čete zapustile Carigrad.

Tedenske novice.

Kraljeva poroka. Dan poroke kralja Aleksandra z rumusko princezino Marijo je določen za 1. junij. Nekaj tednov pred poroko pride princezina-nevesta v Beograd, kjer bodo določili natančen spored poročnih slavnosti. Za dovršenje del na novem kraljevem dvorcu je vlada zopet dovolila kredit 2.300.000 dinarjev.

Naša bodoča kraljica Marija se z vso vmeno uči srbohrvaščino, a kralj Aleksander pa se je lotil učenja angleščine, ki je materni jezik rumunske kraljice.

Umrli je pri Sv. Trojici v Halozah dne 20. marca po kratki mučni bolezni g. župnik Peter Žirovnik. Pogreb se je vršil 22. marca dopoldne. Zadnje besede mu je govoril v slovo njegov prijatelj in sošolec P. Ladislav Hazemali. Blag mu spomin! Naj v miru počiva! Ob tej priliki izreka žalujoča Žirovnikova obitelj najsrčnejšo zahvalo vsem njegovim veleč. gg. duhovnim sobratom, ki so ga spremljali k zadnjemu počitku, nadalje gospej Pepci Strašil, Mimiki Plevčak, Roziki Horvat, učiteljstvu od Sv. Vida, g. Tombah, g. Belina, rodbini Rodošek, domačima gg. kaplanoma za poklonitev prekrasnih vencev, učiteljstvu od Sv. Trojice in Sv. Duha, kakor tudi vsem sorodnikom, znancem in faranom za obilno udeležbo.

Umrli je v Ciglenah pri Sv. Martinu obče priljubljeni mladenič Jakob Postrak vsled prevelike žalosti za 28. januarja t. l. umrlim očetom. Bil je značajan in pošten mladenič. N. v. p. l.

Za razdelitev države na oblasti in srece so glasovali v skupščini in so to seveda tudi izglasovali. Našim policajdemokratom se je strašno mudilo in zlasti Kukovec je silil svoje srbske demokratske in radikalne pajdaše, da se podvzajo s to nazadnjaško nakano. Glasovna mašina oblastnikov je seveda dobro poslovala, pokazalo se je pa vendarle, da nasilje oblastnikov tudi doslej zveste pristase odbija. Muslimanski poslanci so se ob priliki tega glasovanja razdelili in pričakovati je, da se tudi njihov poslanski klub te dni končno razcepi. Že dolgo časa je bilo opažati dvojno smer med muslimanskimi poslanci. Eni se trdno držijo korit, ki jih daje in obeta Pašičeva vlada, drugi se pa vračajo med ljudstvo ter pazijo na njegove zahteve. Vlade se držita oba ministra in še polovica poslancev, ki bi se tudi radi vrstili na ministrskih stolčkih, drugi del se pa bliža opoziciji, ter je sedaj tudi proti razdelitvi glasoval. Muslimanski poslanec dr. Kulenović je bil že od vsega začetka proti vladni politiki in sedaj se mu približuje tudi bivši minister dr. Spaho s svojimi tovariši. Ko so ti muslimanski poslanci glasovali proti razdelitvi, je eden izmed njih takole izjavil: „Dolgo smo zaupali vladi in to tudi javno priznali. Toda pričakovanja centralistov se niso izpolnila. Položaj v državi se ni zboljšal, ampak se je še poslabšal. Notranje razmere v državi so vsak dan slabše, nesoglasja med Srbi, Hrvati in Slovenci so vsak dan večja. Kdo je temu kriv? — Nihče drugi, kot oni, ki so zagovarjali centralizem.“ — Vladna skupina muslimanskih poslancev šteje dosedaj še 13, nasprotna, avtonomistična pa 11 poslancev.

Pinkava in samostojneži. Na okrajnem glavarstvu v Celju posluje kot komisar gospod Pinkava. Ta gospod se smatra ne samo kot državnega uradnika, marveč tudi kot priganjača za falitno stranko samostojnežev. Ko mu je poslanec Drogenik poslal brzojav o tem, da se bolnišnice na Slovenskem ne bodo zaprle, je to poročilo službeno pokorno javil županskim uradom z naročilom, da v tem smislu podučijo ljudstvo. Gospod Pinkava je gotovo interesantna oseba, koji bomo odlej posvetili več pozornosti. Ne vemo, ali bo to g. Pinkavi prav. Mi smo s tem čakali malo predolg.

Mlini ob Muri. Poslanec Zebot je v Beogradu izročil glavnemu ravnatelju carinarne spomenico, v kateri je zahteval, da se dovoli prebivalstvu zopet voziti žito v mline ob Muri in tudi hlode na tamošnje žage. Dne 27. t. m. je dospela iz obmejnih občin velika deputacija županov in posestnikov. Poslanec Zebot in župnik Vračko sta vodila odposlanstvo h g. okr. glavarju dr. Lajšiču. — Okrajni glavar je na to šel z odposlanstvom k glavnemu carinskemu upravitelju g. Petroviču. Isti dan popoldne se je odpeljala komisija sestojeca iz g. Petroviča, okr. komisarja Mulačeka, poslanca Zebota, župnika Vračka, posestnika Supaniča in strokovnjaka Sesslerja na lice mesta ob meji. Tam so čakali komisijo župani, velika množica ljudstva. Po večurnem razgovorjanju se je sklenilo, da bo carinarnica zopet dovolila prevoz žita v nemške mline in hlode na žago ob Muri in sicer pod pogoji, kakor je bilo dosedaj. Upamo, da bo čez 14 dni zadeva popolnoma urejena, tako, kakor zahteva ljudstvo.

Ministri pripravljajo 50procentno povznanje — vseh železniških pristojbin. Doslej so vse storili, da zanemarijo promet, da napravijo iz potovanja po železnici pravo mučo, da blago drži v negotovosti in propasti, sedaj bodo navljali še cene brezkončno in brezmejno.

Tajništvo Slov. ljudske stranke v Celju prosi člane Kmetске zveze, ki želijo od tajništva ustmena pojasnila ali posredovanja, da opravijo svojo zadevo prav kratko! Tajništvo ima mnogo posla, strank prihaja v tajništvo čedalje več, zato se s posamezniki ne more razgovarjati nad potrebo. Stranke si naj že prej potrebno pripravijo, da bodo svojo zadevo pri tajništvu kratko opravile. Če le more, naj si svojo zadevo doma kratko, pa jedrnat napisajo in spis izročijo tajništvu. Tako sebi pripravijo morebitno dolgo pripovedovanje, tajništvo pa mnogo dragocenega časa! Opomnimo pa, da smo vedno pripravljene člane Kmetске zveze v vseh zadevah podpirati, jim dajati pojasnila in posredovati. Samo prosimo: kratko! Čim krajše se mudimo s posameznimi strankami, tem več lahko tajništvo stori za vse! Pozdrav!

Zaupnike, ki še niso odgovorili na zadnjo okrožnico, prosimo, da to po možnosti v najkrajšem času store. Za izpolnitev pregledne evidence krajevnih organizacij KZ

rabimo točnih podatkov. Tudi nepovoljna poročila so potrebna, da se razvidi položaj v dotični občini. Tajništvo SLS v Mariboru.

Izobraževalna društva pozor! Neka „Umetniška propaganda“ v Ljubljani, ki si je postavila nalogo, razširati „šund“-literaturo med slovensko ljudstvo, sedaj pošilja izobraževalnim društvom dve knjigi brezverskega češkega pisatelja J. S. Macharja. Prva nosi naslov „Strup iz Judeje“, — tako namreč imenuje katoliško vero. Za uvod ji je pridejan odlomek nekega govora dotičnega pisatelja, ki na nesramen in studen način blati vse, kar je v zvezi s Kristusom in njegovo Cerkvijo. Iz tega uvoda je že jasno razvidno, da imata obe knjigi (druga se imenuje „Konfesija literata“) namen, zastripjati srca slovenskega ljudstva. Zato vsako knjigo, ki pride od „Umetniške propagande“, — brezobzirno nazaj!

V tolažbo staršem, sorodnikom in znancem pogrešanil vojakov. Martin Sotešnik, Marija Reka v Savinjski dolini, se je vrnil po sedmih letih iz ruskega ujetništva in nam je poslal sledeče pismo „Ni je menda slovenske hiše, ki ne bi bila okusila bridkosti in krutosti vojne. Premnogo naših mož in mladenčev je padlo, še več je bilo vjetih in velik, ko je se danes pogrešanih, o katerih ne vedo so-rodniki in znanci, ali se živijo, ali pa jih je davno že in neznano kje in kdaj objela majka smrti. Največ naših slovenskih fantov in mož je izginito v Galiciji in na Rusko-Poljskem v letih 1914—16. Iz galitskih in rusko-poljskih planot so romale četa, za četo naših vrljih fantov in mož v rusko ujetništvo. Vojska je minila, ujetniki so se začeli vračati. Mnogo se jih je vrnilo, osobito lanske leto ta kih iz Sibirije, ki so bili proglašeni mrtvim in so že njihovi sorodniki in znanci davno obupali nad njihovo povrnitvijo. Koliko je še takih v Daljni Sibiriji, ki so izginiti neznano kam ob začetku vojne v Galiciji, a so še danes zdravi in komaj čakajo, da bi se razmere toliko uredile, da bi se že lahko vrnili k svojem, znancem ter prijateljem.

Zverinski otroci. Nekaj neverjetno groznega se je zgodilo te dni v Bodencih v Prekmurju v družini Mihaela Makari, ki je bil skromen kmetič, kateremu ste pomagali pri delu dve hčerki. 17 letna Francka in 17 letna Reza, ki je pa živela omožena z Janošom Veren pod očetovo streho. Stari, 54 let stari Makari je bil svojčas pravdar in je zapravljal del svojega zemljišča. Ta prisilna prodaja ga je spametovala, opustil je pohode na sodnijo in začel na vso moč štediti, da bi zopet lahko dokupil, kar je zapravil pravdarskim potom. Radi stiskavosti očeta ste se vedno zaganjali v njega njegovi hčerki in zet. Družina Makari je živela v vednih preprih. Obe hčerki in zet so sklenili, da se znebijo starikevega starca nasilnim potom. V noči od 19. na 20. marca sta pograbila hči Terezija in njen mož starikevega starca, Frančka pa ga je mahnila s sekuro po glavi, da se je pri priči onesvestil. Onesvečenega so potem vsi trije zadavili z vrvo. Da bi pa odvrnili od sebe sum uboja, so očeta kot mrtvega obesili na železni klin in poklicali sosede, češ, glejte, naš oče se je sam obesil. Na lice umora došla sodna komisija, pa je takoj razkrinkala zverinske zločince, ki so sedaj pod ključem v Murski Soboti.

Samomor v valovih Drave. Pred nedavnim časom smo poročali v „Gospodarju“, kako je neznano kam izginil na povratku iz Limbuša v Maribor železniški pripravnik Anton Perko. O njegovem zagonečnem izginu so krožile najrazličnejše govoriče, izmišlotine ter ugibanja. Sedaj pa so našli Perkovo truplo v Dravi pri Orešju blizu Ptujja. — Pri pregledu trupla utopljenca niso izsledili pravih nobenih znakov nasilne usmrtitve. Gotovo in dogmno je, da je Perko ali po nesreči padel v reko, ali pa je izvršil samomor. O roparskem umoru, kakor se je glede slučaja Perko prvotno domnevalo, ni niti govora, ker so našli pri utopljenecu: črno usnjato listnico, legitimacijo, sliko, razglednice, poziv k vojaškim vajam, žepni nož, ure in nekaj denarja.

Zopet vlom v cerkev. Pred nedavno so se zvečer skrili neznani lopovi v župno cerkev v Trzinu pri Mokronogu. Ko jih je mežnar zvečer zaklenil v cerkev, so bili brez skrbi celo noč na delu. Ko je mežnar jutraj odklenil cerkevna vrata, so drug za drugim pošvigali iz cerkve. Odnegli so dragoceno monštranco in ciborij. — Hostije iz ciborija so pometali na tla pri glavnem oltarju. Cerkevne roparje zasledujejo, toda dosedaj brezuspešno.

Za Dalmacijo se vlada še doslej ni pobirgala, da spravi ubogi narod svoje pridelke: vino in olje v denar ali pa v zameno za neobhodno potrebna živila, ki bi odvrnila strašno lakoto, ki preti vsem dalmatinskim krajem. V samem Bakru čaka 600000 gonov dalmatinskega vina na kupe, ki pa ne pride od nikoder. Cena vina je padla na 1200 krom od hektolitra.

Velike tatvine v Brodu. „Brodске Novine“ poročajo: V četrstu so neznani zlikovci vdrl v manufakturno trgovino Medžić i Zmrič. Ukradli so gotovih oblek in drugega blaga v vrednosti preko 100.000 K. Dan poprej je v isti trgovini popravil brodski ključavničar R. N. ključavnice, vsled česar je padel sum takoj na njega. Manufakturnega blaga sicer niso našli več, pač pa je policije iztaknila večjo množico železnine, ki je bila ukradena pri tvrdki Györy in Tausig.

Potres v naših južnih krajih. Dne 24. t. m. so občutili v Beogradu in okolici, v Sarajevu, Tuzli in Rumi več precej močnih potresnih sunkov. Potres, o katerem se tolkaj piše, ni zahteval nobene druge žrtve, kot en star hišni dimnik v Rumi, ki se je vsled potresnega sunka zrušil.

Nesreča na morju pri Sibeniku. Zadnje dni je razsajal ob dalmatinski morski obali silen vihar, takozvani široko. Nedaleč od Sibenika je ta vihar zalotil na odprtem morju ladjico jadernico, katero je prekulnil in so utonili: 1 otrok, 1 vojak, 1 ruski obmejni stražnik.

Zasledovanja „odmetnikov“ (ha,dukov). Iz Plevlje poročajo, da sta bila dne 21. t. m. v bližini sela Mnatoviči ubita neki Bajkova Josovič in Krsta Zarič iz istega sela Preiskava je ugotovila, da so izvršili umor sledeči muslimanski ha,duki: bratje Derviš, Simoš, Sepir, Djadiš in Rusin Rapovič, sorodnik zloglasnega hajduka Jusifa Rapovič.